

REVISTA LITERARĂ

Libris

APARE SUB EGIDA UNIUNII SCRITORILOR DIN ROMÂNIA

LECTURI,
TAIFASURI
STĂRI DE SPIRIT

GUSTUL ACRU AL CANONULUI INTANGIBIL

„Acum când mai degrabă alinieri economice decât politice impun o anumită apetență spre criterii extraestetice în ordonarea valorilor din lumea literară autohtonă am putea rămâne consecvenți în raport cu neschimbătorul principiu al autonomiei esteticului. Dar pentru a rămâne consecvenți ar fi necesar să admitem că există o instanță critică specializată să ordoneze valorile în producția literară.”

p.6

CONSTANTIN ABĂLUȚĂ,

ȘAPCA:

*În dimineața asta îmi pun șapca în cap
Și-o pornesc pe străzi
Poate e ultima șapcă
Poate sunt ultimele străzi*

*Nu știu exact unde mă duc
Dar acolo unde ajung pot să stau cât vreau
Pot să zâmbesc sau să mă întristez
Cu firescul cartofului răsărit printre brândușe*

p.21

NICOLAE MANOLESCU,

CELĂLALT TIGRU:

*Am încercat în Arca lui Noe un tablou
tipologic și istoric al romanului românesc.
M-am aflat prins tot timpul între conștiința
imposibilității unui adevărat sistem și
conștiința necesității lui. [...] Mi s-a reproșat
(nu fără teme) că am preferat o cale mijlocie.
Dar nu cred că se poate proceda altfel. Toate
încercările de sistematizare, care au neglijat
concretul textelor, au sfârșit în „gramatici”
aride și aproape nefolositoare.*

p.33

LUCIAN VASILIU,

EPISTOLA I:

*Patru păianjeni
în patru vâi cardinale
trag firele din trupul meu:
al cincilea
sălășluiește chiar în craterul
inimii
lucrează pe dinlăuntru Prada*

CUPRINS



- | | | | |
|----|---|----|---|
| 03 | GUSTUL ACRU AL CANONULUI INTANGIBIL
<i>de Adrian Lesenciuc</i> | 53 | MIRCEA CĂRTĂRESCU: TRAVESTI
<i>de Daniel Puia-Dumitrescu</i> |
| 04 | FESTIVALUL LIMBA ROMÂNĂ | 55 | A.I. BRUMARU: PUSTIA ȘI CĂLĂTORUL.
VERSURI REGĂSITE <i>de Doreanu Mircea</i> |
| 07 | CARTEA, DIALOG CULTURAL LA TÂRGUL
INTERNAȚIONAL DE CARTE DE LA BEIJING
<i>de Nina-Felicia Gherman</i> | 57 | TIBERIU ROTH: EVREU FĂRĂ FRONTIERE.
CĂLĂTORIE PRIN ȚĂRI, IDEI ȘI ERE
<i>de Iulian Cătălui</i> |
| 11 | FESTIVALUL DE CARETE ȘI MUZICA LIBRIS
<i>de Horia Nilesu</i> | 61 | CONSTANTIN MĂRCUȘAN:
ULTIMUL IMPERIU <i>de Virgil Borcan</i> |
| 13 | ÎNCOTRO, HOMO COSMICUS? AntareSFest
<i>de Nic Dobre</i> | 63 | CARMEN TANIA GRIGORE:
MINUTUL DE SINCERITATE
<i>de Ion Topolog</i> |
| 15 | NICOLAE MANOLESCU – 80 | 65 | SUB PECETEA LUI
D. GHERGHINESCU-VANIA
<i>de Aurel Podaru</i> |
| 16 | CRITICUL DE DIRECȚIE NICOLAE MANOLESCU
<i>de Adrian Lesenciuc</i> | 68 | SINUCIGAȘUL |
| 21 | CELĂLALT TIGRU <i>de Nicolae Manolescu</i> | 71 | BIENALA INTERNAȚIONALĂ DE ARTE
VIZUALE, BRAȘOV 2019 – HRONICON.
„ARTA CA REVELAȚIE ȘI METAMORFOZĂ A
REALITĂȚII” <i>de Victoria Țăroi Galbenu</i> |
| 28 | INTERVAL DESCHIS | 73 | SERENA PICCOLI |
| 30 | THEODOR BACONSCHI <i>de Cristian Muntean</i> | 74 | GIORGIA MONTI |
| 33 | LUCIAN VASILIU | 76 | MICHEL HOUELLEBECQ: SEROTONINĂ
<i>de Daniel Puia-Dumitrescu</i> |
| 35 | ANGELA FURTUNĂ | 78 | DESPRE INDIFERENȚĂ (ȘI) LA
HOUELLEBECQ
<i>de Carmen Gheorghe</i> |
| 37 | FERICITA LUMINĂ <i>de Laurențiu-Ciprian Tudor</i> | | |
| 38 | ULTIMA CRUCIADĂ <i>de Simona Antonescu</i> | | |
| 48 | TIMPUL PARE A FI SINGURUL CARE
CERNE CU ADEVĂRAT VALORILE. INTERVIU
CU POETUL CONSTANTIN ABĂLUȚĂ
<i>de Laurențiu-Ciprian Tudor</i> | | |
| 51 | DANIEL MOȘOIU: ACORDUL FIN. CONVORBIRI
CU ALEXANDRU VLAD <i>de Adrian Lesenciuc</i> | | |

REDACTIA

Director onorific:

Redactor-șef:

Secretar de redacție:

Redactori:

Doru Munteanu

Adrian Lesenciuc

Laurențiu-Ciprian Tudor

Mihaela Malea-Stroe

Iulian Cătălui

Cristian Muntean.

Dana Anghelescu

Pentru comenzi și abonamente::

SC LIBRIS EDITORIAL SRL

str. Mureșenilor nr. 14, Brașov, cod 500030

tel: 0268.477.799

e-mail: editura@libris.ro

cont RO77BTRLRONCRT0364057701

Banca Transilvania Brașov

Adresă: str. Mureșenilor nr.14, Brașov 500030,

Tel: 0268/477799, 0268/478595

email: cultural@libris.ro

**ISSN 2559 – 0308,
ISSN-L 2559 – 0308**

GUSTUL ACRU AL CANONULUI INTANGIBIL

Întâlnesc tot mai frecvent în publicații și cărți, dar mai ales în *social media*, texte care trimit la nevoia de aliniere la anumi-te practici și modele. Și tot în aceleași texte întâlnesc o critică consistentă a canonului literar. Cred că această poziționare este fie nesinceră, fie schizoidă. În special nesinceră. Pentru că, dacă vorbim despre practici, modele și norme, nu putem să nu luăm în calcul o anumită adâncime axiologică a problematicei. Alinierea în afara practicilor și normelor poate fi de suprafață, adică fără adâncime. Dacă vorbim despre canon ne raportăm, de asemenea, la adâncimea axiologică a unui sistem, la ierarhii, la valori. Atunci de ce deranjează canonul?

În principal nu canonul deranjează, ci principiile în baza cărora a fost stabilit și, de ce nu, chiar stabilitatea lui, marja mică de variație. Și atunci, cei care doresc ca alte principii să ordoneze valorile literare propun în același text dezbateră despre practici, modele, norme, alinieri, inclusiv respingerea canonului. Dar o asemenea respingere presupune, cel mai adesea, un contracanon sau un canon din umbră. Nicidecum nu e o respingere definitivă a conceptului. Același lucru s-a întâmplat și în perioada proletcultistă: un canon estetic a o fost trecut în tăcere, rămânând în memoria oamenilor de litere, în timp ce un altul, construit pe criterii politice, ideologice, de aliniere la practicile și modelele Kremlinului, a devenit ordonator în practica literară și reper în cosntruirea canonului școal al anilor '50.

Acum când mai degrabă alinieri economice decât politice impun o anumită apetență spre criterii extraestetice în ordonarea valorilor din lumea literară autohtonă, am putea rămâne consecvenți în raport cu ne-schimbătorul principiu al autonomiei esteticului. Dar pentru a rămâne consecvenți ar fi necesar să admitem că există o instanță critică specializată să ordoneze valorile în producția literară.

Am participat la mai multe dezbateri organizate de Uniunea Scriitorilor pe marginea listelor canonice publicate în *România literară*. Simpla lor publicare este un act responsabil în raport cu educarea societății: ele presupun efecte și în stabilirea canonului școlar, și în ceea ce privește politicile editoriale. Dar, la aceste dezbateri pe marginea canonului, am întâlnit oameni nemulțumiți, al căror profil poate fi ușor conturat: autori necanonizabili, care speră ca printr-o minune să iasă în prim-plan, să atragă atenția, să devină importanți indiferent dacă evaluarea operei lor se face prin prisma unor grile estetice sau extraliterare. Dintre cele câteva mii – zeci de mii de scriitori români ai ultimei sute de ani – ar fi interesant de antologat o asemenea înșiruire de nume care s-au pierdut în cețurile necunoașterii, afânând ogorul literaturii! – lista canonică se rezumă la câteva zeci. Câtă vanitate să ai să speri să fi canonizat cu toate păcatele estetice ale propriilor tale texte, în condițiile în care poți fi un onest scriitor de raft secund? Și, ca urmare a faptului că nu ai pătruns în Olimpul literelor românești, să contești canonul, să contești principiul autonomiei esteticului?



Adrian Lesenciuc
REDACTOR-ȘEF

n. 21 august 1975, Câmpulung Moldovenesc. Poet, prozator, critic literar. Doctor în științele comunicării. Profesor universitar. Membru al filialei Brașov a Uniunii Scriitorilor din România din 2000. Președinte al filialei din 2013. A publicat volume de versuri, critică și istorie literară, romane. Prezent în dicționare, antologii și volume colective publicate în țară și străinătate.

FESTIVALUL LIMBA ROMÂNĂ



În perioada 20-31 august, Uniunea Scriitorilor din România a organizat la Brașov, prin filiala locală și în parteneriat cu Primăria Municipiului Brașov, Academia Forțelor Aeriene „Henri Coandă”, Teatrul „Sică Alexandrescu”, Opera și Filarmonica Brașov, dar și cu teatrele naționale „Mihai Eminescu” din Chișinău și „Vasile Alecsandri” din Iași, Festivalul Limba Română, aflat la prima ediție. În cadrul festivalului au avut loc două evenimente importante: Colocviul „Cultura limbii”, desfășurat în Academia Forțelor Aeriene „Henri Coandă”, în Sala Senatului, respectiv Spectacolul „Ziua limbii române”, derulat pe scena Teatrului „Sică Alexandrescu” din Brașov. *România literară* a alocat evenimentului spațiu

pe prima pagină și numeroase pagini în două numere (39 și 41 din anul curent). Pentru a nu repeta datele în factualitatea lor, reproducem un fragment nr.39/2019 al publicației, inclus la rubrica „Ochiul magic”:

„Sâmbătă, 31 august, chiar în ziua în care, de 8 ani încoace, se celebrează „Ziua limbii române”, în Sala Senatului Academiei Forțelor Aeriene „Henri Coandă” din Brașov s-a desfășurat un amplu și foarte consistent colocviu sub tema „Cultura limbii”. Rectorul (comandantul) Academiei, gl. fl. aer. Gabriel Răducanu, a adresat cuvântul de salut din partea instituției gazdă. În cadrul colocviului au prezentat lucrări pe tema „Cultura limbii” acad. Nicolae Manolescu – președintele Uniunii Scriitorilor din România, care a

EVENTIMENT

și coordonat desfășurarea colocviului, Gabriel Chifu, Mircea Mihăieș, Daniel Cristea-Enache, Sorin Lavric, Ovidiu Pecican, Călin Vlasie, Vasile Spiridon, Ion Dur, Liviu Ioan Stoiciu, Constantin Abăluță, Răzvan Enache, George Vulturescu, Iulian Cătălui, Laszlo Alexandru, Cristian Pătrășconiu, Mihaela Malea Stroe, Adrian Lesenciuc.

Orizontul tematic al colocviului – cu un ritm alert al prezentărilor și al discuțiilor în marginea acestora și cu o durată de aproape 4 ore – a fost unul consistent și variat. Nicolae Manolescu, moderator al dezbaterilor în cea mai bună dispoziție, a evidențiat mai multe dintre problemele de profunzime ale limbii române de astăzi și a indicat și o direcție adecvată a soluțiilor rezonabile la criza actuală: „școala este răul, rădăcina profundă a problemei. Acolo se strică totul. Dacă nu vom repara acolo, problema va persista. Nu mai cred că putem face ceva pe termen scurt. Dar trebuie să începem să facem ceva. Trebuie să începem să reparăm”. Într-o prezentare cu note filozofice, Gabriel Chifu a vorbit despre rostul limbii pentru întemeierea unui popor și s-a arătat îngrijorat cu privire la fenomenul de stâlcire accelerată a limbii române, iar Sorin Lavric a identificat, în discursul său, mai multe cauze ale degradării limbii române

actuale, despre care a spus că este „un fenomen destinal”. Daniel Cristea-Enache a vorbit despre limba română în epoca globalizării și a atras atenția că, dacă înainte de 1989, limba de lemn era o patologie evidentă a limbii române, odată cu căderea comunismului, „limba de plastic” tinde să facă rău limbii noastre. Mircea Mihăieș a menționat că „limba este un barometru al măririi și decăderii ființei umane” și a prezentat câteva exemple de decădere a limbajului sub presiunea ideologică, mai ales sub presiunea corectitudinii politice. Despre diferite modalități în care limba română actuală este pusă în criză a vorbit, de altfel, marea majoritate a invitaților la colocviu: tabloidizarea limbii române și practicile nefericite ale jurnalismului superficial (Cristian Pătrășconiu); citirea robotizată a unor audio-book-uri (Vasile Spiridon; cu un excelent studiu de caz despre *Enigma Otiliei* în versiune audio); utilizările necesare și utilizările abuzive ale importurilor lingvistice (Călin Vlasie); „perlele” din comentariile fotbalistice (Laszlo Alexandru); declinarea degradării sociale în degradare de limbaj (Răzvan Enache); dinamica limbii române și practici reparatorii (Iulian Cătălui); degradarea prin publicitate, subtitrare și traducere, diminutivare în exces (Mihaela Malea Stroe). Ovidiu Pecican a evocat contemporaneitatea fertilă a diferitelor „limbi române”, George Vulturescu a vorbit despre limba română și „sentimentul de graniță”, iar Ion Dur a argumentat în sensul „virilității limbii române”. Constantin Abăluță a prezentat în premieră două scrisori private pe care le-a primit de la Emil Cioran și a menționat lecția târzie pe care a „citit-o” în aceste documente. Liviu Ioan Stoiciu, la rândul său, a invitat să iubim mai mult limba română scrisă (bine) și a ținut să spună că „sunt norocos că vorbesc și scriu în limba română. Fără ea, aș fi fără suflet.” În fine, Adrian Lesenciuc a vorbit despre două paradigme culturale a căror relație este încă de negociat și de ajustat și, de asemenea, despre nevoia de repere.”

Spectacolul „Ziua limbii române” a fost deschis de discursurile viceprimarului municipiului Brașov, Costel Mihai – cel care a inițiat colaborarea cu Uniunea Scriitorilor pentru organizarea evenimentului –, fostului ministru al culturii, Theodor Paleologu și președintelui Uniunii Scriitorilor din România, acad. Nicolae Manolescu. În amplul program care a inclus un moment muzical al Operei din Brașov:



România literară 39

revistă a Uniunii Scriitorilor din România | director: Nicolae Manolescu | anul 33 | 4 septembrie 2019 | 28 de pagini | 7 lei

festivalul limba română
brașov, 30-31 august

eveniment

- Cronica literară de Daniel Cristea-Enache
De la o epocă la alta
- Cronica editorilor de Răzvan Vancu
Steinhardt: publicistică recuperată
- Cronica criticilor de Sorin Lavric
Președintele răsturnat
- Criticul de Mircea Mihăieș
Al cincilea sezon
- Jurnalul Gabrielei Stănescu
1 septembrie 1939
- Poemul săptămânii de Vasile Deni
- Poetă de Adrian Popescu
- Prosele de Marius Mihailescu
Moștelele însoțite
- Jurnalul de George Vulturescu
Paranteze despre reflexive românești
- Jurnalul de Adrian Popescu
Effectul de avangardă
- Jurnalul de Adrian Popescu
Un personaj tragic
- Jurnalul de Adrian Popescu
Măgarul lui Mo Yan
- Jurnalul de Adrian Popescu
Belșugul deșertic și tinerețea neagră

interviurile R.L.
martin puchner
literatura este
softul și uneori
hardul lumii
noastre



sopranale Mădălina Bourceanu, Nicoleta Chirilă și Cristina Radu, mezzosoprană Carmen Topciu și tenorul Liviu Iftene, acompaniați de Ovidiu Mezei, directorul Operei din Brașov, un moment muzical al Filarmonicii, avându-i ca protagoniști pe violonistul Bogdan Costache și Cvartetul Gaudeamus: Lucia Neagoe – vioară I, Raluca Irimia – vioară II, Leona Varvarichi – violă și Ștefan Neagoe – violoncel, un recital al actorilor Teatrului „Sică Alexandrescu”, Marian Tret și George Custură, respectiv spectacolul „Sfatul țării”, coproducție a teatrelor naționale „Mihai Eminescu” din Chișinău și „Vasile Alecsandri” din Iași, în regia lui Petru Hadârcă și Cristian Hadji-Culea, Uniunea Scriitorilor din România a acordat Premiul de Literatură al Municipiului Brașov, aflat, de asemenea, la prima ediție.

Festivalul „Limba română” de la Brașov a fost organizat cu sprijinul financiar al unor instituții care sprijină constant cultura română: Maurer Imobiliare, Rotary Club Brașov, Belvedere Events și Libris Cultural. Lucrările Colocviului „Cultura limbii” vor fi publicate într-o lucrare în curs de apariție la Libris Editorial din Brașov.

Premiul de Literatură al Municipiului

Brașov. Începând de la această primă ediție a festivalului, Uniunea Scriitorilor din România a hotărât instituirea Premiului de Literatură al Municipiului Brașov. Juriul acestei prime ediții a fost alcătuit din acad. Nicolae Manolescu – președinte al Uniunii Scriitorilor din România și președinte al juriului, Gabriel Chifu, Daniel Cristea-Enache, Mircea Mihăieș, Adrian Lesenciu și Liviu Ioan Stoiciu. Premiul a fost înmănat de președintele Uniunii Scriitorilor din România, în prezența președintelui Rotary Club Brașov, Gabriel Moraru, scriitorului Constantin Abăluță, care a declarat *României literare*, în același număr: „acest premiu e unul dintre semnele că statura mea literară multiplă începe să fie recunoscută tot mai oficial. Și aceasta este o mare bucurie. Cu atât mai mult cu cât el îmi este decernat în Brașov, un oraș de care sunt foarte legat afectiv și căruia îi datorez una dintre primele mele cărți de răsunset”.



CONSTANTIN ABĂLUȚĂ

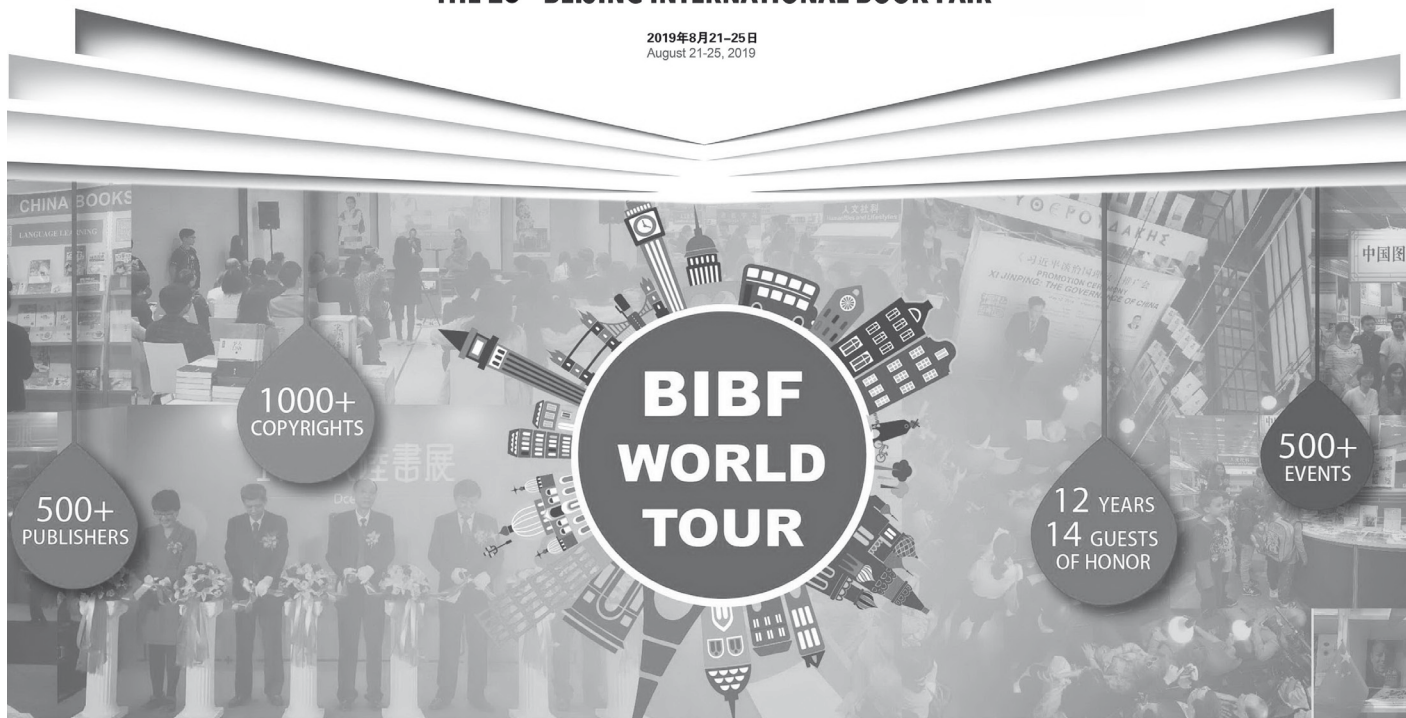
Șapca

În dimineața asta îmi pun șapca în cap
Și-o pornesc pe străzi
Poate e ultima șapcă
Poate sunt ultimele străzi

Nu știu exact unde mă duc
Dar acolo unde ajung pot să stau cât vreau
Pot să zâmbesc sau să mă întristez
Cu firescul cartofului răsărit printre brândușe

Acolo e de mine
Mă plimb de acolo-acolo
Și nimeni nu moare de ciudă

Secunde privilegiate
Secole în viteza a cincea
Șapca răsărind printre brândușe



CARTEA, DIALOG CULTURAL LA TÂRGUL INTERNAȚIONAL DE CARTE DE LA BEIJING



Nina-Felicia Gherman

*n. în orașul Târgu Lăpuș,
județul Maramureș, medic,
economist și avocat. A studiat
la Cluj Napoca, Facultatea
de Filosofie la Universitatea
„Babeș Bolyai” în paralel un
curs facultativ de jurnalism și
apoi dreptul la Universitatea
„Dimitrie Cantemir”.*

O carte bună îți este un prieten bun, spun chinezii, care, prețuind atât de mult prietenia, reușesc să reverse candoarea acesteia în dialoguri culturale și în porți deschise spre alte civilizații, transformând

în fiecare an capitala Chinei într-un templu al cărților prin unul dintre cele mai mari festivaluri de profil din lume. Desfășurat anul acesta în perioada 21-25 august, Târgul Internațional de Carte de la Beijing a fost gazda a aproximativ 1.000 de edituri străine din 95 de țări participante la grandiosul eveniment

pentru a-și etala oferta de carte. Timp de cinci zile, la cea de-a XXVI-a ediție, reprezentanți ai editurilor și companiilor din domeniu au avut activități diverse, China fiind interesată să asigure o cât mai amplă prezentare și promovare a culturii și literaturii proprii, ca o latură importantă în procesul de dezvoltare a relațiilor cu străinătatea.

De altfel, Târgul Internațional de Carte de la Beijing este deja o platformă importantă pentru cooperare și schimburi în traducerea, editarea, publicarea de cărți și a drepturilor de autor, căci o carte, în concepția chinezilor, face cât un lingou de aur.

作家沙龙 Writer's Salons



Alături de alte ramuri ale economiei, comerțul de carte se dezvoltă vertiginos, în anul 2018, în ceea ce privește achiziția de drepturi de autor, China ajungând la un număr record și vorbim despre drepturi de autor pentru literatură și literatură de specialitate în diverse domenii, pentru că dorința Chinei este de a se bucura tot mai mult de traduceri în și din chineză.

Luând pulsul evenimentelor la fața locului, pot spune că numărul acestora, a contactelor și legăturilor pentru publicarea de cărți noi a fost mult mai mare decât la edițiile precedente, chiar dacă criteriile de selectare ale Chinei sunt din ce în ce mai riguroase și standardele tot mai ridicate. Toate cele opt pavilioane ale imensului spațiu au fost ocupate de expozanți și de manifestări legate de carte, ediția din 2019 fiind cea mai mare de până acum, atât din punctul de vedere al suprafeței expoziționale, cât și al numărului de participanți, zeci de mii de cărți fiind aduse de edituri din toată lumea. Târgul Internațional de Carte de la Beijing a fost evenimentul cu cei mai mulți participanți din străinătate, 29%, 38% din China și 33% din restul Asiei. Japonia a venit

cu cele mai multe și mari grupuri editoriale, 17, urmată de Coreea (9), SUA (7), Germania (5) și Anglia (3), potrivit China National Publications Import&Export (Group) Corporation.

Cererea de carte este tot mai diversificată pe piața chineză și în concordanță cu dezvoltarea societății prin abordarea de tematici noi. Ca dovadă, ediția din acest an a cuprins și Târgul de Publicații Digitale din China, o secțiune specială pentru copii, au fost amenajate secțiuni dedicate publicațiilor pe teme precum 70 de ani de la proclamarea Republicii Populare Chineze, moment marcat fastuos și impresionant la 1 Octombrie, altele pentru proiectul „O centură, un drum”, Jocurile Olimpice de Iarnă și prezentarea celor mai renumite universități din lume având în vedere deschiderea tot mai largă a Chinei spre exterior și interesul tot mai mare al tinerilor chinezi de a studia în străinătate. Tot în premieră, în 2019, primele trei zile ale târgului au fost în exclusivitate ale specialiștilor, ultimele două zile fiind deschise pentru public.

În China, cartea este ca o grădină purtată în

buzunar sau o lume în sine. Tocmai de aceea, guvernul chinez și-a propus să-și împodobească grădina proprie cu grădinile și comorile lumii, să deoaieze publicului chinez lumi și perspective noi, investind enorm în traducerea de cărți. Știm cu toții, China este a doua putere economică la nivel mondial, deci are o susținere financiară solidă și consistentă a actului cultural, sprijină îndeaproape sinologii din întreaga lume pentru a-i spune poveștile, pentru a-i prezenta realizările, oamenii, viața de zi cu zi, încearcă să-și promoveze propria cultură, propria viziune asupra culturii mondiale, asupra stării lumii prin cultura sa. Un lucru cu adevărat extraordinar și o strategie foarte inteligentă, căci această mare țară asiatică are multe lucruri de oferit, ea în sine este o lume extraordinară. Tocmai pentru a-i recompensa pe sinologii implicați în promovarea culturii și limbii chineze în străinătate, guvernul chinez a instituit Premiul pentru Contribuția Specială adusă Cărții din China. În deschiderea târgului, la cea de-a 13-a ceremonie deja, alături de alți 14 scriitori, traducători și editori din Rusia, Israel, Kazahstan, Grecia, Slovacia, Australia, Canada, Ungaria, Irak, Coreea de Sud, Slovacia, Egipt, Germania și Nepal a primit această distincție națională a Chinei și jurnalistul și scriitorul român, Ioan Budura, fiul fostului ambasador al României în China, Romulus Budura și al Annei Eva Budura, sinologi la rândul lor și autori împreună ai mai multor volume dedicate istoriei și culturii chineze. Cunoscut în China sub numele Luo Yang, Ioan Budura a absolvit Universitatea de Limbă și Cultură din Beijing în 1983. El activează în cadrul Radio România Cultural și este unul dintre traducătorii din limba chineză în limba română foarte apreciați în statul asiatic.

România a avut o prezență semnificativă la Târgul Internațional de Carte de la Beijing 2019, fiind în premieră țară invitată de onoare, în contextul aniversării la data de 5 octombrie a 70 de ani de relații culturale și diplomatice chino-române. Mai mult, România este și ea inclusă în programul Chinei de relansare a relațiilor cu alte state, denumit „O centură, un drum” și care se vrea a fi Noul Drum al Mătăsii, având o imagine foarte bună aici, mai ales prin prisma culturii și a trainice prietenii care leagă cele două popoare. Deschiderea oficială a unui dintre cele mai mari târguri de carte din lume, cu o tradiție veche, s-a făcut pe acordurile la nai ale artistului român Nicolae Voiculeț. La standul României, amenajat în zona centrală a spațiului expozițional, între mari edituri chineze, care a măsurat 300 de metri pătrați, au fost expuse peste 600 de titluri, o adevărată provocare pentru organizatori luând în calcul distanța geografică de peste 8.000 de kilometri dintre cele două țări. 40 de scriitori și editori din România și-au prezentat cele mai noi apariții, multe dintre acestea traduse în limba chineză și care se găsesc acum și în librăriile din China. Am întâlnit acolo foști și actuali studenți chinezi ai Catedrei de limba română a Universității de Studii Străine din Beijing, pasionați de limba și literatura română, răsfoind cărți în căutarea autorilor preferați pentru dizertațiile lor la masterat și doctorat, entuziaști să descopere, să guste din festinul culturii românești și să participe la seria de evenimente.

Institutul Cultural Român, prin Centrul Cărții și reprezentanța de la Beijing, a adus în fața publicului iubitor de carte din China lansări și prezentări de carte, lecturi, dezbateri, conferințe, expoziții, teatru și muzică, mai exact un repertoriu bogat așa cum îi șade bine României să iasă în lume. Delegația a fost condusă de Mirel Taloș, președinte interimar ICR, Bela Dan Krizbai, vicepreședinte ICR și Irina Cajal Marin, subsecretar de stat în Ministerul Culturii și Identității Naționale și a cuprins scriitori, poeți, esești, istorici, editori, traducători și artiști, între care amintesc: Adrian Lesenciuc, Marius Stoicescu, Corneliu Antoniu, Eugeniu Nistor, Dinu Flămând, Adrian Alui-Gheorghe, Paul Gorban, Daniel Cristea Enache, Aurel Maria Baros, Marius Chelaru, Adi Cristi, Cosmin Perța, Lucian Alexiu, Gabriel Coșoveanu,





Horia Gârbea, Florina Iliș, Varujan Vosganian, Angelo Mitchievici, Ada Navrot, Dan Tudor, Trio Zamfirescu & Adrian Nour și alții. Prin recitaluri de poezie, conferințe dedicate poeziei și literaturii românești contemporane, teatrului românesc contemporan, spectacole de teatru, concerte, dezbateri alături de specialiști chinezi, ei au încercat să familiarizeze publicul cu cultura română contemporană și interferențele culturale dintre cele două popoare.

O notă aparte a participării României la târg a fost prezentarea traducerii în limba chineză a volumului „Istoria Românilor” în prezența autorului, președintele Academiei Române, profesorul și istoricul Ioan Aurel Pop, apărut la editura Universitară Renmin, în traducerea lui Lin Ting și Zhou Guanchao, într-un limbaj simplu, accesibil tuturor chinezilor pasionați de istoria și civilizația României. Momentul a fost urmat de vernisajul expoziției itinerante „Corneliu Baba” în China, cu ultima oprire la The Art Museum of the Chinese Oil Painting Academy din Beijing, în prezența unui public foarte numeros, pictorul fiind cunoscut și studiat de artiștii chinezi încă din anii '60. La capitolul lansări de carte românească tradusă în limba chineză trebuie să amintesc „Geniul Inimii” și „Orbita zeului”, de Aura Christi, „Vizuina” și „Fericire obligatorie”, de Norman Manea, a doua ediție a romanului „Vladia”, de Eugen Uricaru, un prieten vechi al poporului chinez, lucrarea de specialitate „La hotarul dintre milenii. Mineritul, încotro?”, scrisă de maramureșeanul Nicolae Bud, care va apărea până la sfârșitul anului la Grupul Editorial al Provinciei Liaoning și „Arta românească de la origini până în prezent”,

volum semnat de Vasile Florea, specialist renumit în istoria artei, ce urmează să fie tradusă de patru experți chinezi în limba română de la Universitatea de Studii Străine din Beijing. De asemenea, au fost aduse în fața cititorilor chinezi și povestirile scriitorului Corneliu Zeană despre China din cartea „Trezirea Dragonului”, opere ale profesorului și directorului Muzeului de Artă din Timișoara, Victor Neumann, precum „The Banat of Timișoara”, albumul monografic „Corneliu Baba” și albumul „Desene”, dedicat operei artistului vizual Mircia Dumitrescu.

Acest evantai de evenimente ținute cu fir de borangic românesc ce au scos în evidență diversitatea culturală a României a fost completat de expoziția filatelică „România-China, 70 de ani mai târziu” semnată de Alexandru Bartoc și de întâlnirile importante ale editorilor români și chinezi, încheiate cu semnarea unor acorduri de colaborare pentru încurajarea traducerilor operelor clasice și contemporane reprezentative pentru cele două literaturi. Au participat la târg reprezentanți ai editurilor RAO, Corint, Humanitas, Junimea, Integral, Pro-Universitaria, Paralela 45, Libris, Școala Ardeleană, Ideea Europeană, Nemira.

În aventura mea prin tezaurul și avuția lumii, am constatat că nu doar cărțile românești traduse în limba chineză au fost căutate la târg. Mulți scriitori din China și-au lansat cărți traduse în limba română. De exemplu, una dintre cele mai cunoscute autoare de cărți pentru copii, Chang Yi, cu peste trei milioane de exemplare vândute, și-a lansat trei cărți traduse în limba română din seria *Monștrii din Orașul Interzis*. Copiii români au acum uriașă șansă de a descoperi poveștile fascinante din palatul misterios care a fost timp de secole reședința a 24 de împărați.

România a participat la Târgul Internațional de la Beijing pentru al cincilea an consecutiv, lăsând ecouri culturale adânci, cartea, cultura în sine, prin forța lor subtilă au darul de a apropia oamenii, popoarele și civilizațiile. În cei 70 de ani de relații, România și China s-au știut mereu aproape, iar azi, cele două țări au multe de construit împreună pe Noul Drum al Mătăsii.